

Носталгията ме преследва навсякъде

Роден си на Бъдни Вечер - имаш ли се за благословен?

- Аз съм благословен от Бог - не може да си добър в нещо без намесата на Бога. Това не се дава на всеки. Не разбирам езици, но общувам с всички националности благодарение на цигулката. Италианска, испанска, турска, унгарска и всяка друга музика свиря - разплаквам хората.

Разкажи нещо за семейството си?

- Ние сме голяма семейство. Имам четири човека и четири леди, от страна на баща ми. От бабина страна имам четири човека - все добри музиканти и от майчина страна имам човека музиканти и ако ги съберем с деца, внучи и правнучи ставаме около 70-80 души.

Имаш ли роднинска връзка с Трайчо Синапов?

- Да, баща му и майка ми са брат и сестра. Голяма семейство. Ние сме петима братя и една сестра. Само аз имам четири деца, осем внучи и един правнук. Ако се съберем само ние си, ставаме 50-60 души.

Какви хора бяха майка ти и баща ти?

- Майка ми беше домакиня. Казва се Анка Христова. Стоеше си върху и гледаше децата. А баща ми се трудаше и изкарваше парите в семейството. Баща ми Иван Takev е бил много добър човек и един от най-добрите акордеонисти. Работеше за това време на най-престижното място - корелетитор на танцовите състезания към Централния съвет на профсъюзите. Бившият куртурен дом Георги Димитров на пл. "Възраждане"

Как стана така, че ти стана музикант и то цигулар, а не акордеонист?

- Баща ми е имал много проблеми с колегите си цигулари. Когато трябваше да записва музика в студиото, те го лъжеха и не ги върбаха. Често

се налагаше да свиря колективно в радио "София", те не ги върбаха. И така се наложи да си направи цигулар, който да му е близък и да му има доверие. Баща ми избра това да съм аз. Започнах да свиря на седемгодишна възраст. Посещавах детска музикална школа към читалище "Аура". Преподаваше ми Николов. Когато отидох да се запиша при него, влезнах с музика и като ме видя, каза ми: "Ти ще станеш голям музикант". В школата изкарах четири години. После през същата школа минаха всичките ми братя. Трима станаха цигулари и един кларинетист. Така обещанието, което гадох на баща ми, че ще стана цигулар го изпълних. На десет години вече ходех с него по пивниците и кърчмите. Свирех и обръщах цигулката, за да изкарвам пари за прехраната на семейството. Много се срамувах да искаш пари от хората и един ден баща ми ми каза: "Ако искаш братята ти да не стоят гладни, ще трябва да обръщаш цигулката. Това не е срамно, защото ти ги забавляваш, ти работиш". И от тогава аз ходех из забеденията и обръщах цигулката да ми пускат пари в нея. Когато падаха стоминките по пога, аз ги събирах под масите. Тогава разбрах, че срамна работа няма. Свирех с него денонощно. Създавах и музика - сам. Веднъж направих композиция за две цигулки. Много се трудех, и така станах добър музикант.

Оставаш ли ти време за училище?

- Да ти кажа честно, училището не ми вървеше. Абе не беше за мен. Пет години повтарях

в пети клас. И аз като се шегувам с някой казвам, че съм бил най-добрия ученик в пети клас - няма кой да ме бие в това отношение, защото съм повтарял пет години. Като ме видяха съучениците ми ми казваша "Цигу-мигу, цигу-мигу". Докато накрая спря да ходя. Музиката беше моето мерак, и повече написках на обучението ми в школата. По това време цигулката не беше известна ка-

то музикален инструмент и я подценяваха много хора. Вече бях майстор, когато хората ме срещаха по улиците и ми казваша, че съм влезнал под кожата им с тази цигулка и съм накарал много хора да я обичат.

Означава ли, че ти не си бил като всички други деца?

- Това ако е семейство?! На 16-годишна възраст започнах работа към оркестъра в концертна дирекция. Тогава музиканти бяха Трайчо Синапов, Бейчо Демирев, Мустафа Салиев и аз. Пътувахме с група народни певци като Иво Чо Караджанов, Стойка Гълъбова, Петър Терзиев и така, до като влезна в казармата. След казармата започнах работа в ансамбъл "Рома". Ибра Лоло беше художествен ръководител.

Разкажи ни за някой твой хубав спомен?

- За една минута ме произведоха старшина и започнах да свиря в Правец, в межаната "Боденица".

Ти ли спечели цигулката или тя теб?

- Много ме е измъчвала тази цигулка. Много труп съм положил, за да я разбера, и чак на 60 години, сега започвам да я разбирам и да я усещам. Това е страхотен инструмент. За да засвиря цигулката, трябва да изпитваш чувството, да ти бъркне вътре в ушата, за да възпроизведе хубави тонове. Аз имам това чувство. Дар ми е от Бог. Аз често казвам, че за да свириш добре са нужни три уши: ушата на цигулката, ушата на музиканта и ушата на Бог.

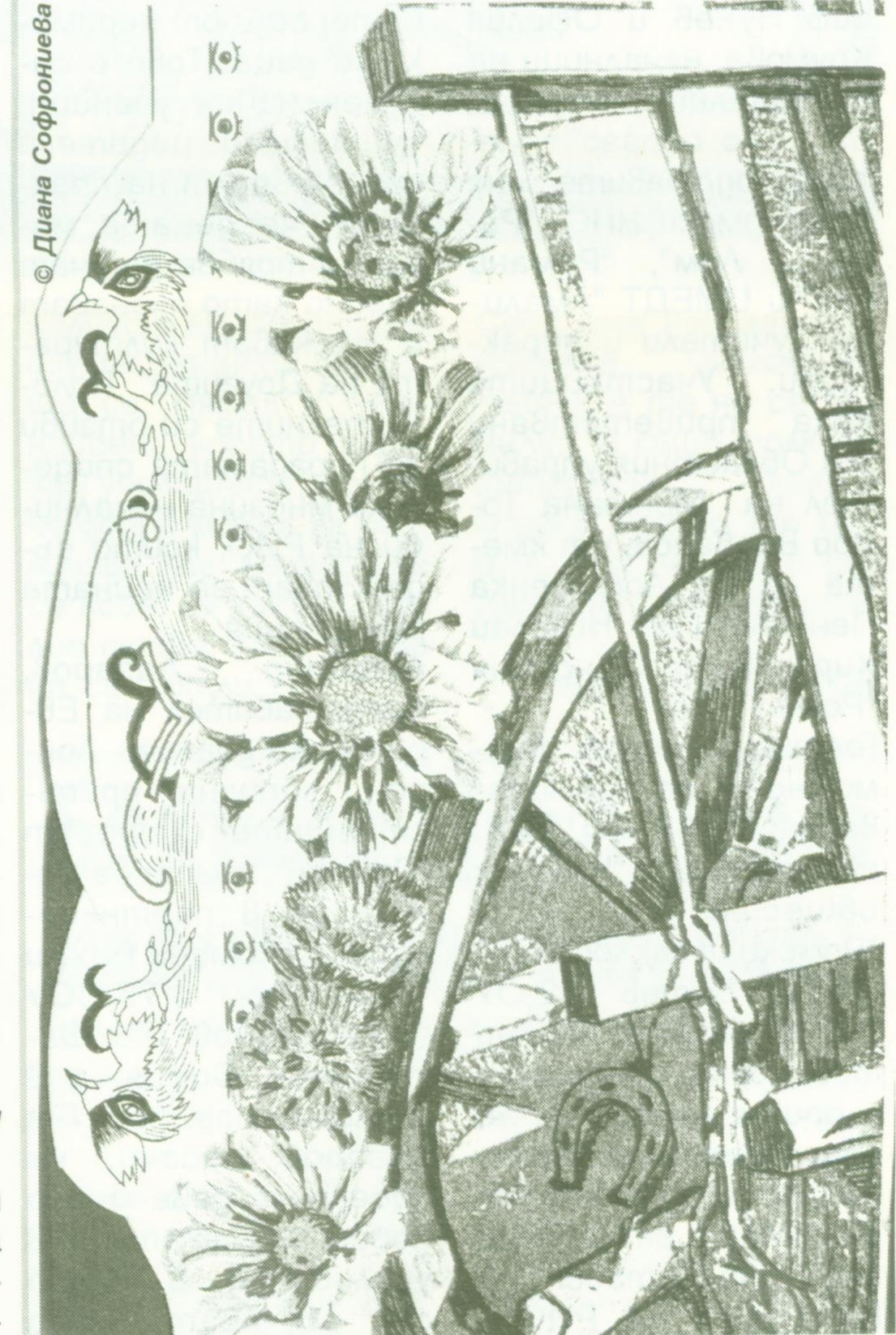
на стр. 11 • **драмен дар**

Завръщам се
отново върху
където камъните още дишат
със спомена на детството ми,
а старата ни къща
тъжно е притихнала до гвата стари зига.
Баурите обаче са си същите
запазили шума на пре-предаваните
селски слухове с присъщите
недомълчани намеци.

И слънцето все тъй огрява
на заник схлупените селски покриви...
И все пак не е същото -
сега е някак тихо и смълчано,
без трополенето на босите крака
по прашните асфалти
без селските клоакарки,
без миризмата на добитък,
на сено и свежест...
но със спокойствието на
вечното безвремие...

Завръщам се
отново върху
където мога да бъда пак само аз
да бъда същата.

Божидара МАРИАНОВА

Опум за първи сонет

Когато като скитник закъснял
ме прибереш във твоя древен замък,
а аз те гледам тъжно онемял
голов да скрия мъжкия си пламък
и спазвайки реда във тоя дом,
където си Принцеса мълчалива
редувам комплименти и поклон
пред твоята осанка съръх-красива.
Така нощта изнлизаше се цяла
и неусетно ти се умори,
и аз отпуснах снага, отмаяла
от тез очарователни игри.

Едва на сумрината ще разбереш
що за скитник беше тоз младеж.

Hasko БОРИСОВ